

שערוריות

סדום וצידון

איש אינו יודע מה בדיוק היו היחסים בין סדום הקדומה ובין ארץ צידון, שהיונים קראו לה "פיניציה". אולם השבוע נוצר קשר אקטואלי בין שני המושגים.

ביבר הזכוכית. הקשר נוצר כאשר נתפס אחד ממנהליהעבודה של מפעלי פיניציה ציה בחיפה, בית-החרושת הענקי של סולג' בונה לזכוכית, כשהוא מבצע מעשה סדום עם חבר לעבודה. האשם, נשוי ואב לילדים, הודה שהוא בעל נטיות הומוסקסואליות, אך טען שאין בכוחו להיגדר מהם. הדבר היה ידוע, כך אמר, למנהליו.

ברגע זה נשכח כמעט מעשה סדום, ובי מרכז ההתעניינות עמדו מעשי פיניציה הייני זה סוד שמור, אך ידוע בחוגים פנימיים, כי מפעל זה הפך מומון לגיהנום של אינטרטי גות, שיצרו במקום מצב שהזכיר במקצת את ימי סדום ועמורה. כת של מנהלים לח מה בכל האמצעים הכשרים והפחות-כשרים נגדו כת שנייה, ביקשה להשתלט על הסדנה האמיתית הפרטית של אותו מנהל-עבודה ביש מזל משמעות חדשה.

האגרוף של חושביםפאן. בצד אחד עמד מהנדסי-הייצור וייס, גבר גבוה שעשה לעצמו שם עוד בהונגריה, למד את הלחי כי הייצור החדשים בארצות-הברית. על אף מאמציו, והתקנת תנור חדש, ירד הייצור פלאים. הזכוכית הוצאה מן התנור שבורה ופריכה כעוגה אנגלית. שעה שאורחי ישר אל התפללו ביופ-כיפורים, עסקו מומחי פיניציה בחיפוש אחרי הפגם במכונות הגרם לאבבעויות ולחלקיקים הקטנים שנמצאו ב-זכוכית. יכול היה להיות רק הסבר אחד לתעלומה: חיבלה.

באותם הימים עלה במפעל כוכבו של הסרן ספקטור, ששוחרר מן הצבא ונשלח ישר לפיניציה כאיש-אמונה של מפא"י ו-זרועה החוקה. ספקטור הקיף את עצמו ב-קבוצה משלו, מורכבת כולה מאנשים בעלי אגרופים בדוקים. היו אלה אותם בעלי-האגרוף שקיימו את הסדר במדינת חושיים טאן, היכו קומוניסטים, שברו את מרד מחרר טיאנו והטילו מוראם על כל שונאי הבוס הגדול.

משטר טרור חדר למפעל בעקבות חבריו החדשים של ספקטור. פועלים שלא היו בטוחים במשרותיהם רעדו למראה האיש החוק, מנהלי-מחלקות חדשים צצו כפטריות אחרי יריקה של אבא חושי.

חבלה תמורת שתיקה. ועדת-החקירה, מורכבת מגדולי חושיסטאן, החלה עוסקת בפרשת מנהלי-העבודה בעל הנטיות הומוסקסואליות. חיש מהר שמעה פרטים שהחרידו את אף עסקים מנוסים אלה. טען העברייני:

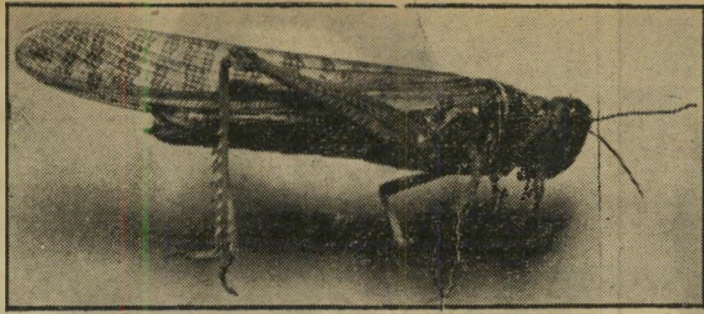
מישהו הבטיח לו שנטיותיו המיניות יוש-תקן, בתנאי שהוא יכניס דרך קבע מעט מלט לתערובת הזכוכית, יחבל בייצור. בעלי דמיון יכלו להמשיך בשרשרת ה-גיניונית. הייצור הפגום היה מוכרח לגרום בסופו של דבר לפיטורי המנהל ומהנדס-הייצור המוכשר. לא היה יורש מתאים יותר לתפקידים נכבדים אלה מאשר ספקטור בכ-ברדו בעצמו.

אנשי מפא"י המהימנים ביותר במפעל כונ-סו לאספה סודית, החליטו שעל ספקטור ללכת. אמנם נשמע צח מגבוה: "לא!" אולם כשאיים העד הפועלים בשביתה, קיבל ספקטור חופש, הסתובב במכוניתו וחיכה הפסקה למשרה חדשה.

שם הנובע כנראה מהמלה היהנית "פניקס", שפירושה "אדום". אולי רוצו השם על בדי הארגמן שפירסמו את רומן צידון בטום, ואולי על מוצאם של בני צור וצי-דון (לפי אגדותיהם) מארץ אדום וסביבות הים-האדום (יס-טוף).

הארץ

הצגת הבכורה של המחזה מנות הש-מנים מחלקים אתה זלמן שינאור, תערך מהחתיים (ידיעות אחרונות). יהודית בת ארצי, חיפה לנשים הרות, מנה כפופה. מר ר. צירציל ייצג את אביו בטקס הנתת אבר-הפניה לבית-העצרת (בבחונה). חיים עופר, רמת-השרון ארזן מאסו הבונים.

עם עצום ערוך מלחמה

יום חושך ואפלה, יום ענן וערפל, כשחר פרש על הרים, עם רב ועצום, כמוהו לא נהיה מן העולם, ואחריו לא יוסף עד שני דור ודור. / לפניו אכלה אש, ואחריו תלהט להבה, כנגדן הארץ לפניו, ואחריו מדבר שמה, וגם פלטה לא היתה לו. / כמראה סוסים מראה, וכפרשים כן ירוצו. / כקול מרכבות על ראשי ההרים ירקדו, כקול להב אש אכלה קש, כעם פצום ערוך מלחמה. / מפניו יחילו עמים, כל פנים קצבו פארו. / כגיבורים ירוצו, כאנשי מלחמה, יעלו חומה, ואיש בדרכו ילכו, ולא יעבטון ארחותם. / ואיש אחיו לא יחזקו, גבר במסילתו לכו, ובעד השלח יפולו לא יבצעו. / בעיר ישומו בחומה, ירוצו בבתיים, יעלו בעד החלונות, יבואו כגוב. / לפניו רגזה ארץ, רעשו שמיים, שמש וירח קדרו, וכוכבים אספו נהם. / ...יתר הגזם אכל הארבה, ויתר הארבה אכל הילק, ויתר הילק אכל החסיל...

בפעם הראשונה בדור זה ניתן השבוע לבני תל-אביב רבתי, שליש מאוכלוסיית ישראל, להרגיש למה התכוון הנביא יואל בפרשתו: "ואל בתיאור מחריד זה. עננים אפורים של ארבה עמדו בשמיים, ירדו לפתע על הבתים והרחובות בקול מזור ואופייני. מקרוב דמו מאד לסוסים, בעלי צבע חומה-חוררד.

מך אין דארכה.

לך בא הארבה, הנוצ במשמעת מופתית ללא מנהיג (מלך אין לארבה, ויצא חוצץ כולו!) הן לגאולה והן לאבדון, לא הלהים רק את דמיונם של כותבי התנ"ך. משוררי כל העמים, מדענים ופילוסופים, מימי מצרים העתיקה ועד היום, ביקשו ללמוד מוסר-השכל מחייו הקצרים של בעל-חי מיוחד במינו זה, המגלם מאין כמוהו את החוק העיוור של הטבע האכזרי.

הארבה מטבעו, אינו לא חיה חברתית ולא חיה גודדת. בעתות "שלום" הוא דואג רק לעצמו, חי לבדו במקומו ומתרחב. ריבוי זה יבטיח שפע הוא בעוכריו. בשנים של עושר ופריון בטבע, כשמתרבה הצמחייה ליד הנהרות והאגמים ובנאות-המדבר, מתרבה הארבה במהירות גדולה כמו העמים האנושיים בארצות-מסוימות.

השואה מתחלה כשכאה שנת בצורת ומדולת את הצמחייה בנוף מולדתו של הארבה. יחד עם הצמחייה המצטמקת, מצטופף גם הארבה בשטח צר והולך, עד שהצפיפות מגיעה לשלב קיצוני. ואז לפתע משנים מליוני בעלי-החיים הבודדים והשקטים את כל צורתם החיצונית ואת מבנה גופם האיש, הופכים לצבא ממושפע. הפולש למרחקים עצומים.

כאילו קיבל צו מגבוה, מתרומם פתאום הענן הפי מעל למולדתו המדוללת, יוצא למסע-כיבוש אימפריאליסטי. חום השמש וחום גופו המתאמץ מדרבן את הארבה והוא מסוגל לטוס לים השומם ולמות שם, ממש כמו שהוא מסוגל לכבוש אזור פורה ולהחריבו בין יום. נחל ארבה נראה פעם על פני הים, במרחק של 2000 קילומטרים מן החוף. הענן מתקדם עד שאחרון בניו צנח מת, כפי שהבטיח יואל הנביא לבני ישראל החוזרים בתשובה: "ואת הצפוני ארחיק מעליכם, והידחתיו אל ארץ ציה ושמה, את פניו אל הים הקדמוני, וסופו אל הים והאחרון, ועלה באשו ותעל צחנתו..." בני תל-אביב יכלו לעקוב אחרי תופעה זו כשהתרומם ענן הארבה, שהוא כשר לאכילה ליהודים, מעל העיר ושם פעמיו אל הים, כדי לנווד בכוח השמש החמה. בדרך כלל צונחת הלהקה כשהיא נתקלת בקור או בטיפה או בלילה. הענן הגדול ביותר שנראה אי-פעם בתקופה החדשה היה כגודל רבע שטחה של מדינת-ישראל.

נקמת המצרים

עת יצאו השבוע לוחמי משרד החקלאות למערכה נגד הפולש הור, ובני המשקים חיטבו את הנזקים הגדולים שנגרמו להם, הזדקרה בעייה אחרת לגמרי לעיני המורים בבתי-הספר העירוניים. ליד העיר, שראו את הארבה בסעם הראשונה בחייהם, ימתח באופן ספונטאני משחק חדש, אחרי שהתגברו על חדהמה הראשונה, שגורשה אותם בהפסקה מן החצרות, נטלו לידיהם סיכות, הדביקו בהן את גופות בעל-החי המפרידים לקרשים.

כמה מן המורות הצעירות, שהפליגו קודם לכן בתיאורים מסורטים של נזקי הארבה, עמדו חסרות-אונים מול תופעה זו של סאיונים ילדותי. אולם פה ושם ניצחה התבונה החינוכית. הסבירה מורה עממית אחת לתלמידיה הקטנים: הארבה אמנם גורם לנזקים, אולם אין הוא אשם בכך. אלוהים, שיצר את הארבה, נטע בו את הצורך לצאת למסעות ההשמדה. על כל יש להרוג את הארבה, להצלת השדות, אולם אסור לענות אותו. את הוויית האקטואלית להערכת המצב מצא דויד, ילד בן 8 מצפון-תל-אביב. חיונה הוא את דעתו: "המצרים מחזירים לנו את עשר המכות!"

מסלי, ל, 27.

מאופקת, לאיש השווה כבר שבוע שנים כי ארץ כתייר.

פרק שני: השג רשיון יבוא. זה היה קל-בעזרת כל ההמלצות, ותוך הסתמכות בעל-פה על ידיד משותף, מנהיג ציוני אמרי קה עצמאית ניומן, השיג זינתי הוראה אי-שית של שר המסחר והתעשייה של אז, פרץ ברנשטיין, לתת לו רשיון-יבוא.

לזינתי לא היתה תעודה על כך שיש לו בדים בחוף-לארץ. כי הסחורה היתה בספרד, ובספרד יש צנזורה. אבל הוא הביא מכתב מאת קרוב בחוף-לארץ, ופקיד האוצר אישר את המכתב.

זה הספיק. לל"ר ז'אק זינתי הוענק רשיון יבוא מס' 7342 ליבוא 27,000 מטרים בד כותנה מודפס, על סך 10,080 דולאר.

פרק שלישי: השג לך שותף. אם ישנו רשיון-יבוא על הסחורה שאינה קיימת, יש להשיג שותף שרוצה להבריח את כספו מ-ישראל לחוף-לארץ. בכסף זה תיקנה הסחור רה, תובא לארץ ותימכר ברוח גדול.

זינתי השיג שותף. היה זה סוחר ידוע, המבוקש בצרפת בעוון פשיטת-רגל סלילית, בה היתה מעורבת גם משפחת לניאל, מי שהיה ראש משלה בצרפת. הרחובים היו צריכים להתחלק שוה בשוה. אולם משרת ישראל שמה את עינה דווקא על סוחר מכובד זה. זינתי, ציוני שאינו רוצה עסקים עם טר פוסים שוודים, נתן גט לשותפו.

לא קל היה להשיג שותף אחר, כי כל ה-סוחרים ההגונים האחרים חששו כי זינתי הוא סוכן המשטרה. אך הרצון הציוני ניצח: זינתי אירגן שלושה שותפים, אחד מהם בנו של חבר-כנסת ימני.

פרק רביעי: השג את הסחורה. אחד השותפים נסע לצרפת עם דוגמת הבד עליה ניתן רשיון-הייבוא, מצא בנקל את בית החושת המייצר אותו. מלבד זאת קנה השליח 250 שטיחים, הומוין 250 נוספים. הסחורה נשלחה ארצה, בכיול מספרד. 250 שטיחים הגיעו לחיפה, שוחררו. זינתי ושתי שלימיו 20 אלף ל"י מטים. הרווח השמן היה מובטח.

אולם כאן חל קלקול, שלא הוזכר בספר-הלימודים. מפקד המשטרה הכלכלית בחיפה, ע.מ.מ. צידון, תפס את המכונת של המש-לוח השני כשעמדה לצאת משערי הנמל. השטיחים הותרמו. החלה חקירה.

אינך יודע מי-ו ארבעת השותפים נעצרו. שלושה הודו מיד בכל, טענו שגם הם רומי-המכתב מספרד, שאישר כי לזינתי יש שם מחשיב סחורות, נתלה כתוצרת הארץ. הוא נכתב במכונת-כתיבה שנמצאה במשרדו של אחד השותפים.

סוד שטרם נתגלה: מה ההון שעמד ל-רשותו של משקיץ-ההון הציוני. הוא לוח כספים מכל מי שבא עמו במגע, עד לבוא הרכוש מחוף-לארץ. ביתניים נאלץ לדחות את יבוא מכונת-הקאדילק שעבורה ביקש רשיון, וכן את נשואיו עם בחירת-לבו ה-בלונדית מתל-אביב, עד שיתברר משפטו בעוון השגת היתר-יבוא בטענות-שואה והגשת הצהרה כוזבת למכס.

צעק זינתי לעבר חוקרו: "אדוני, אינך יודע עם מי אתה מדבר!" החוקר היה נדמה לו שהוא יודע זאת בדיוק נמרץ. והוא גם ידע את השיטה. רק דבר אחד לא ידע: כמה אנשים שלא נתפסו מעולם השתמשו בשיטה ציונית זו, הפכו לעשירי ישראל.

משפט

מי נעלב?

"אני מעוניין לשאול את השופט כתיילי אם הוא רואה פגיעה ועלבון בזה שאומרים עליו שהוא ערבי?"

המשפט שגרם לשאלה מוזרה זו של עורך-הדין הצעיר עמירם חרליץ באולם בית-המשפט התחיל לפני שנה וחצי, כשחנה נהג המניע ראובן מאיר בקרבת תחנת-אוטובוסים חיפאית, נידון לקנס של 25 ל"י. מאיר, מפצוע לטרון, התרחה. במיוחד התרגז מפני שהשופט היה ערבי. על כן חלה על מוניות שלט: "אני נכה מלחמה. השופט הערבי כחיפה קנס אותי 25 ל"י והתחייבות של 100 ל"י לשנה?"

מה רע בזה? שלט זה הוא שהיה בעוכריו. אף כי עונשו של מאיר הוסתח ב-ערעור, נאלץ להופיע שוב בבית-המשפט, הפעם בעוון בזיון בית-דין. טען מאיר: "מה יש? האם כתיילי אינו ערבי? מה רע בזה?" אולם התשובה היתה בפי ידיד: "לו היית תולה באנגליה שלט ששופט יהודי דן אותך, לא היו אומרים עליך שאתה אנטישמי?" שופט השלום בנימין כספי, שהיה צריך לדון על הבעייה הורל-אומית, ניצול מצרה זו, ראובן התנצל רשמית.

באמתחתו נמצא מכתב של ד"ר נחום גולדמן, יושב-ראש הנהלת הסיכנות היהר דית, המפציר בזינתי בכל לשון של בקשה (ובשפה הגרמנית) לבוא מיד לירושלים ל-שיחה, ואף לקרוא את גולדמן החוצה אם הוא נמצא בישיבה חשובה. במכתב שני אישר גולדמן (בעברית) שהוא מכיר את זינתי נאציוני חתק, הרוצה להשקיע את הונו ב-ישראל, ביקש את מנהל משרד המסחר וה-תעשייה לעזור לו בכל כוחו.

אך לא על גולדמן לבדו יסתמך אדם. המ-לצה שניה היתה חתומה על-ידי יונה כסה, מזכיר מפא"י. מקצה אחר של הוירה הפולי-טית הצטרף אליהו אלישר למקהלת הממלי-צים. גם ספריו מקצועי אחר, השר בכור שלום שטרית, המציא המלצה, אם כי יותר

כל אלה היו, כמובן, עניינים פנימיים של ממשלה פיניציה. לא היה נאה להטריח את המטרה בעניינים פנימיים אלה, שאחריהם מהם נגעו איך-שהוא לכמה סעיפים של פקודת החוק הפלילי.

פשעים

עסקיו של עסקן ציוני

מי שרוצה להתעשר במדינת-ישראל בדרך ציונית ומכובדת, לא יוכל למצוא מורה טוב יותר מאשר ד"ר (לשום דבר) גיאק זינתי (33). עיסקתו האחרונה נראית בספר-לימוד למתקדמים.

פרק ראשון: מציא לך ממליצים. זינתי עצמו נתן דוגמה מציאת יפה.